

UNIVERSITATEA DIN ORADEA

Anexa la Carta Universității din Oradea

**CODUL DE ETICĂ ȘI
DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ AL
UNIVERSITĂȚII DIN ORADEA**

CUPRINS

PREAMBUL.....	3
CAP. I. - DOMENIUL DE APLICARE ȘI PRINCIPII GENERALE.....	4
CAP. II -LIBERTATEA ACADEMICĂ, INTEGRITATEA MORALĂ ȘI PROFESIONALĂ.....	5
CAP. III - ONESTITATEA ȘI ECHITATEA INTELECTUALĂ.....	5
CAP. IV - RESPECTUL ȘI TOLERANȚA.....	6
CAP. V - NEDISCRIMINAREA ȘI EGALITATEA DE ȘANSE.....	6
CAP.VI – TRANSPARENȚA.....	7
CAP.VII - RĂSPUNDEREA PUBLICĂ	7
CAP.VIII - DREPTUL LA APĂRARE.....	7
CAP. IX - INCOMPATIBILITĂȚI ȘI CONFLICTE DE INTERESE.....	8
CAP. X - NORMELE DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARA, ABATERI	9
CAP. XI - MONITORIZAREA ȘI CONTROLUL APLICĂRII NORMELOR DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ.....	12
CAP. XII – SANCTIUNI	13

PREAMBUL

Prezentul cod reglementează conduita membrilor comunității academice ai Universității din Oradea, prin care aceștia se angajează să respecte principiile morale, care stau la baza unei conduite profesionale în acord cu valorile etice.

Codul cuprinde ansamblul standardelor morale generate, responsabilităților și regulilor practicii universitare obligatorii, care privesc activitatea desfășurată de membrii comunității academice indiferent de poziția ocupată de aceștia în ierarhia instituțională și urmărește responsabilizarea morală a acestora în vederea creșterii calității serviciilor educaționale și de cercetare.

Universitatea din Oradea consideră prezentul cod ca pe un instrument de promovare a unei conduite dezirabile, în scopul prevenirii încălcării normelor eticii academice, precum și unul de constrângere în cazul în care se constată încălcări ale acestuia.

CAPITOLUL I. DOMENIUL DE APLICARE ȘI PRINCIPII GENERALE

Art. 1 Codul de etică și deontologie universitară, denumit în continuare „Cod”, reglementează cadrul general privind principiile și normele de etică și deontologie universitară și este obligatoriu pentru categoriile de personal prevăzute în Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările ulterioare, precum și pentru alte persoane care au avut sau au calitatea de membri ai comunității academice după data intrării în vigoare a legii ante menționate.

Art. 2 (1) Prezentul Cod are drept scop creșterea calității în procesul educațional și de cercetare, precum și o consolidarea unui climat de încredere și respect la nivelul comunităților universitare, prin reglementarea conduitei tuturor membrilor comunității academice din cadrul instituției de învățământ superior, furnizând principii și valori pe baza cărora se pot stabili modele de comportament, de coeziune și de valorizare a potențialului comunității academice.

(2) Responsabilitatea și obligativitatea respectării normelor de etică și deontologie universitară revine tuturor membrilor comunității academice din cadrul instituției de învățământ superior, în contextul răspunderii publice a instituțiilor de învățământ.

Art. 3 Principiile aplicabile eticii și deontologie universitare sunt:

- a) principiul libertății academice;
- b) principiul răspunderii publice;
- c) principiul echității;
- d) principiul nediscriminării și egalității de șanse;
- e) principiul transparenței;
- f) principiul integrității morale și profesionale;
- g) principiul dreptului la apărare;
- h) principiul independenței față de orice influență morală, științifică, religioasă, politică, economică sau de altă natură în activitatea didactică sau științifică;
- i) principiul respectării drepturilor și libertăților membrilor comunității academice;
- j) principiul responsabilității morale, sociale și profesionale;
- k) principiul garantării identității culturale a tuturor membrilor comunității academice și dialogului intercultural;
- l) principiul imparțialității și al obiectivității; m) principiul promovării interesului superior al beneficiarului direct.

Art. 4. În sensul prezentului cod, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

- a) coautor al unei publicații - orice persoană nominalizată în lista de autori a unei publicații științifice;
- b) confecționarea de rezultate sau date - raportarea de rezultate sau date fictive, care nu sunt rezultatul real al unei activități de cercetare-dezvoltare;
- c) falsificarea de rezultate sau date - raportarea selectivă sau respingerea datelor ori a rezultatelor nedorite, manipularea reprezentărilor sau a ilustrațiilor, alterarea aparatului experimental ori numeric pentru a obține datele dorite, fără a raporta alterările efectuate, în scopul denaturării adevărului științific;
- d) plagiatul - prezentarea drept creație sau contribuție științifică pretins personală într-o operă scrisă, inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstrații, date, teorii, rezultate sau metode științifice preluate din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale;
- e) autoplgiatul - republicarea unor părți substanțiale din propriile publicații anterioare, inclusiv traduceri, fără a indica în mod corespunzător sau a cita originalul;
- f) cinstea și corectitudinea – în exercitarea funcției și în îndeplinirea atribuțiilor, membrii comunității universitare trebuie să fie de bună – credință
- g) Gradele de rudenie și afinitate se aplică conform legii:
 - gradul de rudenie
 - gradul I de rudenie - fiul și tatăl;

- gradul II de rudenie - fratele, nepotul de fiu, bunicul;
- gradul III de rudenie - unchiul și nepotul de frate.
- relația de afinitate apare între soț/soție și rudele celuilalt soț/soție
 - gradul I de afini - socrul, copiii soțului din altă relație, ginerele;
 - gradul II de afini - cumnatul, tatăl socrului;
 - gradul III de afini - unchiul soțului, nepotul de frate al soțului.

CAP. II - LIBERTATEA ACADEMICĂ INTEGRITATEA MORALĂ ȘI PROFESIONALĂ

Art. 5. În Universitatea din Oradea nu sunt permise presiunile și constrângerile de natură politică, economică, religioasă, etnică, rasială etc.

Art. 6. Membrii comunității universitare se vor abține de la acțiuni care lezează libertatea, dreptul la opinie și exprimare al celorlalți. În acest sens universitatea oferă un cadru în care să se poată manifesta dialogul critic, parteneriatul intelectual și cooperarea, indiferent de opiniile politice, dizabilitățile fizice, etnie, credințele religioase sau orientările sexuale împărtășite.

Art. 7. Este strict interzisă desfășurarea oricăror acțiuni educative în spiritul îndoctrînării, dogmatismului sau manipulării, cât și acțiunile care încalcă dreptul la dezvoltarea personală neîngrădită, la obiectivitate în cunoașterea și formarea educațională.

Art. 8. Universitatea acționează împotriva imposturii, amatorismului, superficialității dezinteresului profesional.

Art. 9. Membrii comunității universitare sunt protejați de ingerințe externe asupra sferei de valori pe care instituția din care fac parte le promovează: respectul autonomiei personale, onestitatea și corectitudinea intelectuală, responsabilitatea profesională și socială, dezvoltarea personală.

Art. 10. Membrii comunității universitare vor dovedi loialitate și vor promova prestigiul instituției fără a întreprinde acțiuni sau fapte, care ar putea prejudicia imaginea sau interesele acesteia.

Art. 11. (1) Membrii comunității universitare nu le este permis să exprime în public aprecieri *neconforme cu realitatea* în legătură cu activitatea desfășurată, să facă aprecieri neautorizate în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care universitatea este parte. Nu sunt permise: dezinformarea, calomnierea, denigrarea publică a programelor și persoanelor din instituție de către membrii propriei comunități academice.

(2) Membrii comunității universitare nu le este permis niciun comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.

CAP. III - ONESTITATEA ȘI ECHITATEA INTELECTUALĂ

Art. 12. (1) Membrii comunității universitare sunt obligați să se conformeze și să respecte prevederile legale privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, dreptul de proprietate intelectuală, fiind interzise orice forme de fraudă, confecționare de date, falsificare, plagiat.

(2) autorii lucrărilor de licență, de disertație și de doctorat răspund pentru asigurarea originalității conținutului acestora;

(3) îndrumătorii lucrărilor de licență, de disertație și de doctorat au obligația de diligență în ceea ce privește verificarea conformității lucrărilor științifice în raport cu cerințele specifice unei creații originale.

Art. 13. În Universitatea din Oradea nu e acceptată nicio formă de fraudă intelectuală, plagiatul, preluarea unor materiale realizate de alți autori și prezentarea acestora ca rezultate ale propriei

activități, copiatul în cadrul examenelor sau concursurilor, falsificarea sau „fabricarea” rezultatelor cercetărilor, substituirea lucrărilor sau a identității persoanelor examinate, preluarea lucrărilor de la colegi sau profesori fără acordul lor prealabil, ca și tentativele de corupere în vederea fraudării sau asocierii la orice fraude intelectuale. Sunt interzise și sancționate - plagiatul, autoplagiatul așa cum sunt definite în prezentul cod.

Art. 14. În spiritul onestității, corectitudinii și echității sunt interzise următoarele acțiuni:

- (a) folosirea în cadrul examenelor și concursurilor a oricăror surse de informare nepermise de către examinatori;
- (b) realizarea și publicarea unor cercetări bazate pe rezultate confecționate sau înlocuirea rezultatelor cu date fictive;
- (c) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare;
- (d) substituirea lucrărilor sau a identității persoanelor examinate;
- (e) înșelăciunea și facilitarea înșelăciunii;
- (f) orice tentative de corupere în vederea fraudei.

Art. 15. Universitatea din Oradea promovează măsuri educaționale, administrative și tehnice în vederea garantării originalității lucrărilor de licență, master, doctorat, articolelor științifice sau a altor asemenea lucrări, cum ar fi:

- (a) informarea membrilor comunității universitare cu privire la consecințele nerespectării dreptului de proprietate intelectuală;
- (b) impunerea completării și asumării Declarației de autenticitate de către absolvenți;
- (c) afișarea pe site-ul universității a legislației în materie în vigoare precum și a reglementărilor interne specifice.

Nerespectarea dreptului de proprietate intelectuală atrage după sine sancțiunile prevăzute în prezentul cod.

CAP. IV - RESPECTUL ȘI TOLERANȚA

Art. 16. Respectul demnității este un drept și în același timp o datorie pentru fiecare membru al comunității universitare, fiind astfel excluse orice manifestare sau formă de exploatare, umilire, dispreț, amenințare sau intimidare.

Art. 17. În dezbaterile intelectuale care au loc în cadrul Universității sunt admise doar argumentele raționale, fiind interzise utilizarea limbajului ofensator, atacul la persoană, precum și comportamentul insultător.

CAP. V - NEDISCRIMINAREA ȘI EGALITATEA DE ȘANSE

Art. 18. Fiecărui membru al comunității academice i se asigură egalitatea de șanse și tratamentul nediscriminatoriu, atât în ceea ce privește activitățile desfășurate cât și dezvoltarea sa personală.

Art. 19. Membrii comunității academice vor exclude orice formă de favoritism și discriminare și sunt obligați să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale.

Art. 20. Nu sunt admise discriminări pe criterii de vârstă, etnie, sex, origine socială, orientare politică, religioasă, orientare sexuală sau alte tipuri de discriminare, cu excepția măsurilor afirmative prevăzute de lege, în legătură cu relațiile sociale și profesionale, referitoare la:

- (a) anunțarea, organizarea concursurilor sau examenelor și selecția candidaților pentru ocuparea posturilor vacante;
- (b) încheierea, suspendarea, modificarea și/sau încetarea raportului juridic de muncă ori de serviciu;
- (c) stabilirea sau modificarea atribuțiilor din fișa postului;
- (d) stabilirea remunerației și a recompenselor sau a beneficiilor, altele decât cele de natură salarială;
- (e) informarea și consilierea profesională, dezvoltarea profesională;

- (f) evaluarea performanțelor individuale;
- (g) promovarea profesională; aplicarea măsurilor disciplinare;
- (e) dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta.

Art. 21. Membrii comunității academice nu vor permite nici o formă de hărțuire psihologică sau fizică în mediul academic. Se interzice astfel orice comportament, care poate conduce la degradare, umilire sau intimidare și care poate afecta autonomia și capacitatea unei persoane de a-și îndeplini în mod firesc responsabilitățile profesionale și de studiu, ori de a-și exercita drepturile.

Art. 22. În spațiul universitar sunt interzise cu desăvârșire și sancționate orice forme de manifestare care pot fi asociate cu misoginismul, sexismul, rasismul, șovinismul, xenofobia, homofobia, hărțuirea în privința apartenenței la o religie, etnie sau formațiune politică. Sunt de asemenea interzise orice tentative și acte de hărțuire sexuală.

CAP.VI - TRANSPARENȚA

Art. 23. Universitatea din Oradea respectă principiul transparenței informațiilor publice, care interesează membrii comunității universitare, potențialii candidați, absolvenții, instituțiile cu care colaborează și publicul larg, asigurând o informare corectă.

Art. 24. Transparența este asigurată în toate activitățile care privesc admiterea, evaluarea, organizarea concursurilor pentru angajare sau promovare și utilizarea resurselor universității. Toate aceste informații sunt publicate pe pagina web a instituției sau sunt puse la dispoziție de conducerea universității.

Art. 25. În cazul realizării unor cercetări sau al publicării unor lucrări cu resurse materiale acordate de universitate sau de alte organizații, firme, persoane fizice autorii acestora sunt obligați să menționeze expres acest sprijin.

Art. 26. În privința examinării studenților, cadrele didactice care organizează activități de evaluare, trebuie să dea dovadă de transparență și colegialitate, printr-o informare prealabilă și detaliată cu privire la obiectivele și cerințele cursului, la modalitățile și perioadele de evaluare, conform *Metodologiei de examinare și notare a studenților pe parcursul programelor de studii de licență și master, la Universitatea din Oradea*.

CAP.VII - RĂSPUNDEREA PUBLICĂ

Art. 27. Universitatea din Oradea asigură climatul necesar asumării responsabilității impuse de poziția profesională și publică a fiecărui membru al comunității academice.

Art. 28. Statutul de membru al comunității universitare impune fiecărui membru:

- (1) să respecte standardele etice și profesionale și în situațiile în care reprezintă public instituția;
- (2) să aibă un comportament cotidian etic, care să susțină prestigiul instituției;
- (3) asumarea răspunderii pentru acțiunile sau omisiunile sale.

Art. 29. Cercetătorilor le revine și o răspundere morală în fața societății pentru respectarea principiilor de etică și pentru utilizarea eficientă a fondurilor publice acolo unde este cazul.

CAP.VIII - DREPTUL LA APĂRARE

Art. 30. În Universitatea din Oradea principiul dreptului la apărare este esențial, acesta permite părților să-și prezinte punctul de vedere și să se apere împotriva acuzațiilor sau pretențiilor formulate împotriva lor. Principalele elemente ale principiului dreptului la apărare sunt:

(1) Dreptul de a fi informat cu privire la obiectul sesizării, la acuzațiile sau pretențiile formulate;

(2) Dreptul de a fi însoțit, dacă dorește, de un reprezentant legal (avocat, tutore), în fața Comisiei;

(3) Dreptul de a fi ascultat și de a-și prezenta propriile probe, de a depune punctul de vedere în scris, în termenele prevăzute de comisie și a avea întrevederi cu Comisia de analiză, privitoare la caz;

(4) Dreptul de a i se comunica hotărârea Comisiei și raportul de caz;

(5) Dreptul persoanei nemulțumite de soluția dată de Comisia de etică universitară, de a se adresa instanței de judecată, conform prevederilor legale, este garantat.

CAP. IX - INCOMPATIBILITĂȚI ȘI CONFLICTE DE INTERESE

Art.31. Reprezintă conflict de interese următoarele situații:

a) ocuparea concomitentă de funcții de către persoanele care se află în relație de soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv, în situația în care unul se află față de celălalt într-o poziție directă de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională la orice nivel în aceeași instituție de învățământ superior;

b) participarea în calitate de membru în comisii de doctorat, comisii de evaluare sau comisii de concurs, în situația în care decizia vizează soții, rudele sau afinii până la gradul al III-lea inclusiv;

c) participarea în cadrul aceleiași comisii, constituite conform legii, a persoanelor care au calitatea de soț/soție, rudă sau afîn până la gradul al III-lea inclusiv;

d) participarea unei persoane, care are calitatea de membru în comisii ale Ministerului Educației, la analizarea unei situații care are legătură cu instituția din care face parte ca membru al comunității academice.

Art. 32. Incompatibilitatea este reprezentată de următoarele situații:

a) situația în care o persoană deține sau exercită în cumul funcțiile de conducere de rector, de prorector, de decan, de prodecan, de director de departament sau director de unitate de cercetare-dezvoltare, proiectare sau microproducție, director de filială/extensie universitară sau funcția de președinte al senatului universitar și o funcție de conducere prevăzută la art. 131 alin. (2) din Legea învățământului superior nr.199/2023, cu modificările ulterioare;

b) situația în care o persoană deține sau exercită una dintre funcțiile de conducere de rector, de prorector, de decan, de prodecan, de director de departament sau director de filială/extensie universitară și este numită sau aleasă în funcția de ministru, secretar de stat, primar, viceprimar sau de președinte al consiliului județean;

c) situația în care un ordonator de credite din cadrul unei instituții de învățământ superior deține sau exercită, în paralel, o altă funcție în calitate de ordonator de credite al unei instituții publice centrale sau locale;

d) situația în care o persoană deține în cumul calitatea de membru în consiliul de administrație al instituției de învățământ superior de stat și calitatea de asociat sau acționar la o societate comercială înființată de instituția de învățământ superior de stat în condițiile art. 16 alin. (1) din Legea învățământului superior nr.199/2023, cu modificările ulterioare.

(e) nu pot ocupa funcțiile de conducere prevăzute la art. 131 alin. (2) din Legea 199/2023 persoanele condamnate penal definitiv pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni pentru care nu a intervenit reabilitarea.

(f) statutul de student reprezentant nu poate fi condiționat de conducerea instituțiilor de învățământ superior; un student înmatriculat într-un program de licență sau masterat, care are încheiat un contract individual de muncă cu instituția de învățământ superior la care este înmatriculat, este incompatibil cu statutul de student reprezentant în structurile de conducere ale facultății sau instituției de învățământ superior.

(g) calitatea de membru în Consiliul ARACIS este incompatibilă cu funcția de rector și cu orice funcție de demnitate publică.

(h) în situația în care un membru al Consiliului ARACIS este confirmat în funcția de rector sau este numit într-o funcție de demnitate publică, acestuia îi încetează de drept mandatul de membru al Consiliului ARACIS.

i) Funcțiile de conducere prevăzute la art. 131 alin. (2) din Legea 199/2023 nu se cumulează.

Art. 33. (1) Persoanele aflate în situația de incompatibilitate au la dispoziție 15 zile pentru eliminarea situației de incompatibilitate, inclusiv prin suspendarea din una dintre funcții.

(2) În cazul existenței unui conflict de interese, cadrul didactic sau de cercetare este obligat să înceteze realizarea oricărei activități prevăzute la art. 31 lit. a) - c) și să îl informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct. Acesta este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a activităților specifice, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (2), la propunerea șefului ierarhic căruia îi este subordonat direct cadrul didactic sau de cercetare în cauză, se desemnează altă persoană, care are aceeași pregătire și nivel de experiență.

(4) În cazul existenței unui conflict de interese prevăzut la art. 31 lit. d), persoana în cauză este obligată să se abțină în a lua parte la luarea deciziilor comisiei privind speța vizată de conflictul de interese. În această situație abținerea nu este luată în considerare la stabilirea rezultatului votului.

CAP. X - NORMELE DE BUNĂ CONDUITĂ ȘI ABATERILE ÎN ACTIVITATEA DE CERCETARE-DEZVOLTARE

Art. 34. Normele de etică și deontologie universitară includ:

- a) norme de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară;
- b) norme de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică;
- c) norme de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere;
- d) norme de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane;
- e) norme de etică și deontologie aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor post doctoranzi sau altor categorii de cursanți
- f) norme de etică specifice principiilor canonice și dogmatice ale cultului respectiv, care nu contravin normelor prevăzute la lit. a) - e).

Art.35. În activitatea didactică și de cercetare universitară, normele de etică și deontologie obligă personalul didactic și de cercetare să aibă o conduită conform căreia:

- a) să raporteze rezultate sau date reale ale unei activități de cercetare – dezvoltare proprii;
- b) să raporteze date experimentale, date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori de date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive, ca rezultat al activității proprii;
- c) să se abțină de la orice activitate care îngreunează, împiedică sau sabotează activitatea didactică sau de cercetare a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile destinate cercetării universitare, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, a substanțelor organice sau anorganice ori a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților didactice sau de cercetare;
- d) să respecte regimul juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților prevăzute la art. 31 și 32 și să dezvăluie situațiile de conflicte de interese sau incompatibilități în activitatea de evaluare;
- e) să respecte confidențialitatea în evaluare;
- f) să se abțină de la orice faptă de discriminare, în cadrul evaluărilor, pe criterii de discriminare, astfel: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice; g) să fie obiectivi în derularea procedurilor de evaluare. În activitatea didactică evaluarea și notarea performanțelor și realizărilor academice ale beneficiarilor direcți respectă politicile de notare ale instituției de învățământ superior și criteriile de notare prestabilite;

- h) să nu plagieze;
- i) să respecte prevederile și procedurile legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în prezentul cod și în codurile de etică și deontologie universitară;
- j) să pună în aplicare sancțiunile stabilite de către comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau CNEMU;
- k) să respecte specificul dogmatic și canonic al cultului fondator, în cazul învățământului confesional;
- l) să respecte legislația în vigoare referitoare la cercetarea efectuată pe subiecți umani sau prin experimente desfășurate cu ajutorul animalelor și a oricăror altor elemente ce țin de etica cercetării;
- m) să menționeze în rezultatele cercetării toate persoanele care și-au dat acordul și au fost implicate în activitatea de elaborare a cercetării sau creației intelectuale, acestea urmând să beneficieze de toate drepturile care decurg din aceasta.

Norme de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică

Art. 36 În activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, normele de etică și deontologie obligă toți membrii comunității academice la:

- a) obținerea acordului unei persoane pentru includerea în lista de autori a unei publicații științifice;
- b) publicarea sau diseminarea unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate cu obținerea autorizării a tuturor autorilor;
- c) scrierea de informații corecte și reale în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare, pentru posturi didactice sau de cercetare;
- d) acceptarea și menționarea în rezultatul cercetării ca autori doar a persoanelor care au participat efectiv la elaborarea acestuia, precum și menționarea tuturor persoanelor implicate, după obținerea acordului acestora, în activitatea de elaborare a cercetării;
- e) indicarea tuturor surselor bibliografice utilizate;
- f) menționarea surselor de finanțare a proiectelor de cercetare în cazul tuturor rezultatelor din cadrul acelor proiecte.

Norme de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere

Art. 37. În exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere, normele de etică și deontologie obligă personalul care exercită funcții de conducere la:

- a) respectarea regimului juridic al răspunderii publice;
- b) abținerea invocării funcției în vederea obținerii calității de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;
- c) interzicerea folosirii autorității pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare-dezvoltare conduse ori coordonate de persoane din subordine;
- d) interzicerea folosirii autorității pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine ori pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini ori rude până la gradul al III-lea inclusiv;
- e) interzicerea obstrucționării activității comisiei de etică universitară sau a unei comisii de analiză în cursul cercetării unor abateri de la etica și deontologia universitară;
- f) să respecte prevederile și procedurile legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în prezentul cod și în codurile de etică și deontologie universitară;
- g) să pună în aplicare sancțiunile stabilite de către comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau CNEMU.

Art. 38. Pentru respectarea ființei și demnității umane, normele de etică și deontologie obligă membrii comunității academice la:

- a) respectarea dreptului la educație a beneficiarilor direcți;
- b) respectarea drepturilor tuturor membrilor comunității academice;
- c) a se abține de la agresiuni verbale, fizice și tratamente umilitoare atât asupra beneficiarilor direcți ai educației, cât și a celorlalți membri ai comunității academice;
- d) interzicerea solicitării, acceptării sau colectării unor sume de bani, cadouri sau prestarea anumitor

- servicii, în vederea obținerii de tratament preferențial sau alte avantaje;
- e) respectarea demnității beneficiarilor direcți ai dreptului la educație și a prestigiului profesiei;
- f) recunoașterea profesiei, a responsabilității și a încrederii conferite de societate, precum și a obligațiilor interne ce derivă din această încredere;
- g) interzicerea oricărei forme de exploatare, hărțuire sau discriminare pe motive politice, de rasă, religie, sex, orientare sexuală, origine națională, statut marital, handicap și/sau condiție medicală, vârstă, cetățenie sau alte motive arbitrare sau personale;
- h) respect, onestitate, integritate, solidaritate, cooperare, corectitudine, toleranță, sprijin reciproc, confidențialitate, competiție loială și relații colegiale.

Norme de etică și deontologie aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor post doctoranzi sau altor categorii de cursanți

Art. 39 În exercitarea calității de studenți, studenți-doctoranzi, cercetători post-doctoranzi sau cursanți, normele de etică și deontologie îi obligă la:

- a) respectarea drepturilor de autor ale altor persoane în lucrările elaborate;
- b) elaborarea și susținerea de lucrări originale de evaluare la nivel de disciplină și lucrări originale de finalizare a studiilor;
- c) respectarea normelor generale de etică și deontologie ale comunității universitare.

Art. 40. (1) Abaterile de la normele de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară, prevăzute la art. **art. 35** includ:

- a) confecționarea de rezultate sau date și prezentarea lor ca date experimentale, ca date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori ca date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;
- b) falsificarea de date experimentale, de date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori de date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;
- c) îngreunarea deliberată, împiedicarea sau sabotarea activității didactice sau de cercetare-dezvoltare a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile de cercetare-dezvoltare, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, a substanțelor organice sau anorganice ori a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților de cercetare-dezvoltare;
- d) încălcarea regimului juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților prevăzute la art. 31 și art. 32 și nedeazăluirea situațiilor de conflicte de interese sau incompatibilități în activitatea de evaluare;
- e) nerespectarea confidențialității în evaluare;
- f) discriminarea, în cadrul evaluărilor, pe criterii prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- g) fraudarea evaluării;
- h) plagiatul;
- i) nerespectarea prevederilor și procedurilor legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în Legea 199/2023 și în prezentul cod de etică și deontologie universitară, care face parte din carta universitară, după caz, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de către comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau CNEMU;
- j) nerespectarea specificului dogmatic și canonic al cultului fondator, în cazul învățământului confesional;
- k) afectarea integrității procesului de evaluare prin:
- nerespectarea metodelor de evaluare prevăzute în fișa disciplinei;
 - examinarea de către un cadru didactic a unei persoane care îi este soț/soție, rudă până la gradul al III-lea, fără anunțarea prealabilă a conducerii facultății în vederea identificării unor posibile soluții care să garanteze integritatea evaluării.

Art. 41. Abaterile de la normele de etică și deontologie în activitatea de comunicare,

publicare, diseminare și popularizare științifică, prevăzute la art.36 includ:

- a) includerea în lista de autori a unei publicații științifice a unei persoane fără acordul acesteia;
- b) publicarea sau diseminarea neautorizată de către autori a unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate;
- c) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare, pentru posturi didactice sau de cercetare.
- d) neindicarea tuturor surselor utilizate;
- e) omiterea unor persoane implicate în activitatea de elaborare a cercetării sau creației, acestea neputând să beneficieze de toate drepturile care decurg din aceasta;
- f) omiterea menționării surselor de finanțare a proiectelor de cercetare în cazul tuturor rezultatelor din cadrul acelor proiecte.

Art. 42. Abaterile de la normele de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere includ:

- a) încălcarea regimului juridic al răspunderii publice;
- b) utilizarea abuzivă a funcției pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;
- c) abuzul de autoritate pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare-dezvoltare conduse ori coordonate de persoane din subordine;
- d) abuzul de autoritate pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine ori pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini ori rude până la gradul al III-lea inclusiv;
- e) obstrucționarea activității unei comisii de etică universitară sau a unei comisii de analiză în cursul cercetării unor abateri de la etica și deontologia universitară;
- f) nerespectarea prevederilor și procedurilor legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în prezenta lege și în codurile de etică și deontologie universitară, care fac parte din carta universitară, după caz, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de către comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau CNEMU.

Art. 43. Abaterile de la normele de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane, prevăzute la art. 38 includ:

- a) abaterile care lezează ocrotirea drepturilor beneficiarilor direcți ai dreptului la educație;
- b) abaterile care știrbesc demnitatea beneficiarilor direcți ai dreptului la educație și a prestigiului profesiei;
- c) abaterile care lezează recunoașterea profesiei, a responsabilității și a încrederii conferite de societate, precum și a obligațiilor interne ce derivă din această încredere.

Art. 44. Abateri de la normele de etică și deontologie aplicabile studenților, studenților doctoranzi, cercetătorilor post doctoranzi sau altor categorii de cursanți, includ:

- a) Abaterile prevăzute la art. 39.
- b) Afectarea integrității procesului de evaluare prin: i. utilizarea de către persoanele evaluate a unor materiale folosite în procesul de evaluare care nu au fost elaborate de acestea sau utilizarea acelorași materiale de către acestea pentru evaluări diferite; ii. nedivulgarea unei relații de rudenie până la gradul III cu cadrul didactic evaluator.

CAP. XI - MONITORIZAREA ȘI CONTROLUL APLICĂRII NORMELOR DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ

Art. 45. Comisia Națională de Etică a Managementului Universitar, denumită în continuare CNEMU, se pronunță cu privire la situațiile conflictuale referitoare la nerespectarea eticii managementului universitar și acelor care vizează încălcarea răspunderii publice.

Art.46. La nivelul Universității din Oradea, se înființează comisia de etică universitară, cu un mandat de 4 ani. Comisia de etică universitară acționează independent față de orice altă structură sau persoană din cadrul instituției de învățământ superior.

Art.47. Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea comisiilor de etică

universitară, de la nivelul instituțiilor de învățământ superior, se aprobă prin ordin al ministrului educației. Regulamentul privind organizarea și funcționarea comisiei de etică universitară al Universitatii din Oradea este aprobat de Senatul Universitatii din Oradea.

Art.48. Comisia de etică universitară constituită în scopul prevenirii și eliminării faptelor care pot genera elemente sau practici lipsite de etică, analizează sesizările cu privire la săvârșirea faptelor ce pot constitui abateri de la etica și deontologia universitară.

Art.49. Încălcărilor normelor de etică și deontologie universitară se verifică de comisia de etică universitară. Orice persoană poate sesiza comisia de etică universitară din instituția de învățământ superior cu privire la săvârșirea unei fapte ce poate constitui abatere de la etica și deontologia universitară. Sesizarea se face în scris sau online și se înregistrează la registratura instituției de învățământ.

Art. 50. (1) Pentru a fi admisibile, sesizările trebuie să conțină în mod cumulativ și obligatoriu următoarele:

- a) semnătura persoanei care formulează sesizarea;
- b) datele de identificare a persoanei fizice sau juridice care formulează sesizarea, respectiv: numele și prenumele, codul numeric personal (CNP), adresa de domiciliu, adresa de corespondență electronică, pentru persoanele fizice, și date de identificare și adresele oficiale ale instituției, asociației, organizației etc., pentru persoanele juridice, alături de indicarea datelor de corespondență ale acesteia;
- c) o motivare argumentată privind nerespectarea normelor de etică și deontologie profesională cu exemple concrete și cu indicarea considerentelor justificative și a surselor de documentare.

(2) Sesizările care nu îndeplinesc criteriile de admisibilitate prevăzute la alin. (1) sunt respinse ca inadmisibile de către comisia de etică universitară.

Art.51 Hotărârile comisiei de etică, de admitere sau respingere pot fi contestate la Comisia Națională de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, denumită în continuare CNATDCU sau la Comisia Națională de Etică a Managementului Universitar, denumită în continuare CNEMU, după caz.

Art. 52 Comisiile de etică universitară din instituțiile de învățământ superior garantează dreptul oricărei persoane de a beneficia de un tratament imparțial, echitabil și obiectiv.

Art. 53 În cazul în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni sunt sesizate organele de urmărire penală competentă, în condițiile legii.

CAP. XII - SANCTIUNI

Art. 54 (1) Tipurile de sancțiuni aplicabile personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare, inclusiv cu funcție de conducere, pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară, sunt:

- a) avertismentul scris;
- b) retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de etică și deontologie universitară;
- c) destituirea din funcția de conducere;
- d) interzicerea, pentru o perioadă determinată, a accesului la finanțare din fonduri publice competitive;
- e) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp între un an și 5 ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții superioare ori a unei funcții de conducere sau ca membru în comisii de concurs;
- f) destituirea din funcția didactică sau de cercetare.

(2) Tipurile de sancțiuni prevăzute pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor post doctoranzi sau altor categorii de cursanți sunt:

- a) avertismentul scris;

- b) anularea rezultatelor evaluărilor;
- c) exmatricularea;
- d) alte sancțiuni prevăzute de Codul de etică și deontologie universitară al instituției de învățământ superior.

Art. 55 Pentru nerespectarea normelor de etică și deontologie în obținerea documentelor și titlurilor universitare, Ministerul Educației, pe baza unui raport întocmit de CNATDCU, poate lua următoarele măsuri:

- a) atenționarea publică a instituției de învățământ superior cu privire la aspectele constatate;
- b) sesizarea instanței competente în vederea anulării rezultatelor concursului, respectiv a anulării atestatului de abilitare;
- c) sesizarea comisiei de etică universitară în vederea analizării modului în care și-au îndeplinit obligațiile legale angajații instituției de învățământ, inclusiv referenți sau conducători de doctorat care au coordonat elaborarea de teze de doctorat dovedite a fi plagiate, personalul implicat în organizarea concursurilor din instituția de învățământ superior sau a procedurii de acordare a atestatului de abilitare;
- d) suspendarea dreptului instituției de învățământ superior de a organiza susțineri de teze de abilitare pe o perioadă de la unu la 3 ani;
- e) suspendarea dreptului instituției de învățământ superior de a organiza concursuri pentru ocuparea posturilor de conferențiar și profesor universitar pe o perioadă de la unu la 3 ani;
- f) retragerea acreditării domeniului din cadrul IOSUD, ceea ce implică retragerea dreptului IOSUD de a organiza concurs de admitere pentru selectarea de noi studenți-doctoranzi în domeniul respectiv;
- g) retragerea autorizației de funcționare provizorie a instituției de învățământ superior.

Art. 56 În cazul nerespectării normelor de etică și deontologie universitară de către instituția de învățământ superior, Ministerul Educației poate lua următoarele măsuri:

- a) monitorizarea pe o perioadă cuprinsă între 3 luni și un an a instituției de învățământ superior, în conformitate cu prevederile ordinului ministrului educației privind constituirea comisiei de monitorizare. Din comisia de monitorizare vor face parte cel puțin câte un reprezentant al ARACIS și al CNEMU;
- b) dizolvarea structurilor de conducere responsabile, respectiv consiliul departamentului, consiliul facultății ori CSUD, sau eliberarea din funcție a rectorului după consultarea senatului universitar;
- c) solicită ARACIS desfășurarea unei proceduri de evaluare externă a calității cu privire la respectarea standardelor și indicatorilor de performanță;
- d) propune Guvernului inițierea unui proiect de hotărâre sau lege, după caz, de reorganizare sau desființare a instituției de învățământ superior în cauză.

Prezentul cod se completează cu prevederile Legii 199/2023 cu modificările și completările ulterioare precum și cu celelalte reglementări în materie în vigoare.

Prezentul cod face parte integrantă din Carta Universității din Oradea și este elaborat în conformitate cu prevederile Legii 199/2023, Codului-cadru de etică și deontologie universitară și este în acord cu reglementările legale în vigoare.

Aprobat în ședința Senatului Universității din Oradea din data de